

Načrt za združenje vseh unijskih delavcev

Načrt za spravo med ADF in CIO je izdelal neki senator

PRAVE NAJBREŽ SE NE BO

Washington. — Neki senator, v obeh stikih z obema unijskima taboroma, je izdelal načrt za spravo med Ameriško federacijo in Odborom industrijske organizacije. Kar zadeva, se pri sestavljanju ni posvetoval ne z Lewisi, ne s Greenom. Posredoval je med obema skupinama predsednik Roosevelt, kar pa so njegovi svetovalci baje odpravili, češ da čas še ni ugoden za ta načrt.

Načrt naj bi prišlo do vodstva združenja unijskih delavcev v skladu s programom: Unijski CIO bi se ponovno pridružil Ameriški delavski federaciji in dobile department "masovne produkcije". Ta department bi imel sličen status kakor ostali departmenti federacije — gradbeni, kovinarski in drugi.

Ustanovil naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Ustanovi naj bi se sistem delavskega članstva, ki bi omogočal kvalificiranim delavcem, da v članstvo unije svoje stroke in delovne industrijske unije vključijo, v kateri delajo.

Vatikanski pakt razdvojil Jugoslavijo

Zandarji še vedno tlačijo nemire

Belgrad, 26. jul. — Ratifikacija konkordata z Vatikanom po narodni skupščini (senat bo glasoval o ratifikaciji šele v jeseni) je razcepila Jugoslavijo na dve. Napetost med pravoslavnim in katoliškim taborom je zelo velika in vlada je močno zastražila vsa središča nemirov, ki se še vedno ponavljajo.

Rasburjenost v pravoslavni cerkvi je toliko večja, ker je baš na dan ratifikacije umrl patriarh Varnara, glava arbske pravoslavne cerkve, hud nasprotnik papeškega pakta. Med preprostim ljudstvom po Srbiji se širi vest, da je bil patriarh zastrupljen po pristajih konkordata.

Japonci obnavljajo napade na Kitajce

Okupirali so mesto Langfang

Sanghai, 26. jul. — Tukajšnji japonski predstavniki poročajo, da so japonske čete danes zjutraj okupirale Langfang s kitajskimi vojašnicami vred med Peipingom in Tientsinom. Kitajske čete so se umaknile proti Huangtsunu, 12 milj proč.

Tokio, 26. jul. — Japonsko poročilo se glasi, da so Kitajci v Langfangu včeraj streljali na japonski oddelek, ki je bil tja poslan, da popravi telefonsko zvezo. Japonci so sprejeli boj in odbijali sovražnika, dokler jim ni prišla pomoč na tih in v zrak. Japonska vlada smatra, da so Kitajci prekršili dogovor premirja in naročila je svojim vojaškim poveljnikom na Kitajskem, naj izvedejo vse "nujne odredbe"; vlada je tudi sprejela izredni vojaški proračun v vsoti 28 milijonov dolarjev v trdnem verjetju, da parlament odobri to vsoto.

Anglija se pogaja z Ameriko zaradi dolgov

London, 26. jul. — Danes se je izvedelo, da se vladi Velike Britanije in Združenih držav na tistem pogajata glede nove ureditve vojnih dolgov. Anglija dolguje Ameriki okrog štiri in pol milijarde dolarjev z obrestmi vred in kot se čuje, je zdaj pripravljena plačati dve milijardi in 500 milijonov dolarjev v letnih obrokih, ki ne smejo presegati 50 milijonov dolarjev. To pomeni, da bo dolg znižan za polovico in vse obresti bodo pozabljene.

KOLEKTIVIZACIJA NA POHODU V SOSEDNJI MEHIKI

Podržavljenja železnic, komunalne farme in drugo

PRESEDNIK CARDENAS VODI AKCIJO

Mexico City. — Podržavljenja železnic po predsedniku Cardenasu je našlo ugoden odmev po vsej deželi, najbolj pa odobrava ta korak organizirano delavstvo. Železničarjem je predsednik zagotovil, da si bodo pod državno upravo ohranili vse dosežane pridobitve in imeli tudi važno besedo pri upravi.

Podržavljenja železnic je prišlo zelo nenadno, kljub temu ga je pozdravila vsa dežela. Pozdravili so ga tudi železničarji, toda prve dni so bili v skrbih radi njihovega novega statusa. R. predsedniku Cardenasu so poslali posebno deputacijo in dobili zagotovilo, da bo vlada železnika administracija gledala vedno tudi za njih interese kot delavce. Delegaciji je predsednik povedal, da bodo železnikarske unije dobile prednost pri imenovanju železniške uprave, ki bo v rokah novega železnikarskega departmanta.

Za deželo je ta korak velikega pomena. Mehiške železnice so bile večinoma zgrajene pod Diazovim režimom, katerega je po 40 letih oprejšje strmoglavila revolucija leta 1911. Zgradili so jih privatni interesi večinoma s vladdnim denarjem. Po revoluciji leta 1911 so bile železnice konsolidirane, kar je poznejšim vladam prineslo velik glavobol. Pred konsolidacijo se je cenila vrednost privatnega kapitala nekaj na pol milijarde petet, s konsolidacijo pa je ta vrednost poskočila za 240% — na 1.230.000.000 petet. Od tega zvedenelega kapitala so privatni delničarji skozi vsa leta dobivali obresti. Državna blagajna, ki je prispevala nad polovico konstrukcijskega kapitala, je bila tudi pod tem sistemom molzna krava, ker je vlada garantirala obresti privatnim investitorjem.

Zdaj je tega sistema konec. Investorjem bo vlada izplačala njihov delež v dolgoletnih obrokih po ceni, katero določi posebni tribunal. Cardenas je v svojem nacionalizacijskem odloku naglašil princip, da bodo železnice služile potrebam dežele in ne profita.

Mehika gradi novo kolektivistično civilizacijo z veliko energijo tudi po deželi. Odkar je sedanja vlada na krmilu — par let

[Dolje na 3. strani.]

Velik napredek unije strojnikov

40,000 novih članov v šestih mesecih

Washington, D. C. — (FP) — Mednarodna zveza strojnikov je dobila več ko 40,000 novih članov v zadnjih šestih mesecih. Ob koncu junija jih je imela 156,000, najvišje število v svoji zgodovini. Pred štirimi leti, 1. julija l. 1933, je ta organizacija imela samo 53,468 članov.

Poročilo o velikanskem napredu te unije je bilo pravkar objavljeno. A. O. Wharton, predsednik unije, je dejal, da lista imen firm, ki so v zadnjih mesecih sklenile pogodbo z njegovo organizacijo, obsega več ko 50 tiskanih strani. "Več pogodb je zdaj v veljavi kakor kdaj prej v zgodovini organizacije," je rekel Wharton. "Lahko rečem, da ima unija več pogodb in v večjem številu industrij kakor katerakoli druga delavska organizacija na svetu. Firme, ki so se dolga leta upirale organiziranju delavcev, so zdaj priznale unijo. Večina pogodb je bila izvojevana brez stavk, toda nobena nam ni bila prinešena na krožnik. Za vse se je morala unija boriti, da jih je dobila. V nekaterih slučajih, ko smo nalezeli na odločen odpor, smo se morali poslužiti stavke, ko so vse druge metode odpovedale."

Zveza strojnikov je izvojevala velike pridobitve v letalski industriji. Največje letalske kompanije so se podale in podpisale pogodbo s organizacijo. Poročila o sklenitvi pogodb prihajajo dnevno v glavni stan unije. Samo v enem tednu je unija sklenila 27 pogodb, ki krijejo več tisoč strojnikov v petnajstih ameriških mestih in desetih državah.

Povprečno mezno zvišanje, ki so ga izvojevali strojniki, znaša deset odstotkov na uro. Skoro vse pogodbe določajo maksimalni delovni teden 40 ur.

Ruska delavka obsojena v smrt zaradi tatvine

Moskva, 26. jul. — Knjižglednikinja v moskovski podzemski železnici je bila zadnja soboto obsojena v smrt zaradi povernbe 32,600 rubljev. Neki možki, ki ji je pomagal skriti denar, je dobil pet let zapora.

Naciji spet obglavili dva vohuna

Berlin, 26. jul. — V berlinski letnišnici sta bila te dni giljotirana dva mlada človeka, ki sta bila obtožena vohunstva ob meji v prid neki tuji državi. Obsojenca sta bila 28-letni Joseph Mechnia in 27-letni Paul Matischek.

Nemčija, Italija zavrnila Franka?

Problem rudarskega 'butleganja' v Penni

Governer ne bo interveniral z oboroženo silo

Philadelphia, 26. jul. — Pennsylvanski governer Earle ne bo nastopil z oboroženo silo proti rudarskim "butlegarjem" na antracitu, ker bi to ne rešilo problema brezposelnosti med rudarji, marveč bi državo le stalo veliko vsoto denarja. Proti oboroženi intervenciji, katero zahtevajo operatorji in drugi kapitalistični interesi, je stoodstotno tudi ljudstvo na antracitu.

Tako je izjavil governer Earle v tem mestu, kamor je prišel na razne konference predno odpotuje na politične v Evropo. Njega so reporterji vprašali, zakaj ne enforsira zakona in prepredi "tatvino" trdega premoga, katerega brezposelni rudarji kopljejo že več let po vsem antracitnem distriktu in so ustvarili pravo "butlegarsko" industrijo. Njih letna produkcija znaša okrog pet milijonov ton ali 10% l e t n e antracitne produkcije. "Butlegarski" premog prodajajo okrog dva dolarja ceneje kakor operatorji. Premog kopljejo na kompanijski zemlji. So naselbine, ki so popolnoma odvisne od tega "butleganja".

Ta problem je študirala posebna komisija, ki je nedavno priporočala podržavljenje antracitne industrije kot najboljši in edini način za rešitev tega problema. Vso industrijo naj bi prevzela in obratovala država, lastnikom premoga pa plačevala neko vsoto za vsako tono izkopanega premoga. Velike premogovne družbe, ki imajo 85% vsega trdega premoga v Pennsylvaniji, o tem ne marajo nič slišati, marveč zahtevajo od governerja, da z državno milico zatre "butlegarstvo".

"Enforsiram naj postavijo? Ne, pennsylvanski državljani ne bom ubijal," je governer odgovoril reporterjem. "In kako naj tudi enforsiram postavijo, proti kateri je ljudstvo 100%? To smo poskušali s prohibicijo, proti kateri je bilo 75% ljudstva. Toda recimo, da bi poslali 2500 milijonov, da patrolirajo 2500 butlegarskih lukenj. Državo bi to stalo vsak mesec po milijona dolarjev. V dveh mesecih bi vlada potrošila milijon dolarjev. Končno bi morala odpoklicati vojaštvo, nakar bi se butlegarji takoj zopet vrnil v luknje. Vsa, s katerim sem govoril v prid zadetih krajih, je proti oboroženi intervenciji," je rekel governer Earle. "Neki duhovnik mi je celo dejal, da bi se postavil na čelo faranom proti milici."

Earle je rekel, da se bo na 27. septembra vrnila nadaljnja in "zadnja" konferenca, na katero bo pozval vse prizadete stranke. Ako se ne zedinijo na nekakšen načrt, tedaj bo vlada sama podvzela "drastično" akcijo za rešitev tega problema, o katerem je Earle že konferiral tudi s predsednikom Rooseveltom. Ta "drastična akcija" zna biti podržavljenje industrije trdega premoga.

Konvencija avtne unije bo v Milwaukeeju

Detroit. — Druga konvencija United Automobile Workers unije se bo vrnila v Milwaukeeju v Mestnem avditoriju. Prične se 23. avgusta. Udeležilo se je bo nad 1000 delegatov. Unija se je razvila v par letih iz nič na 350.000 članov, fenomenalno je narasla posebno zadnje mesece.

Nepotrjena vest se glasi, da španski fašistični vodja išče kompromis s Francijo. Fašistične bombe ubile 65 oseb v Barceloni

TRIJE NEMSKI LETALCI UJETI

London, 26. jul. — The London Daily Herald, organ delavske stranke, je danes objavil nepotrjeno vest, da sta Mussolini in Hitler odredila Francovo najnovejšo zahtevo za vojaške divizije, valed česar je Franco jako nezadovoljen in s privatnim posredovanjem se je obrnil na francoško vlado za kompromis. Franco je baje informiral Paris, da je pripravljeno odloviti Italijane in Nemce, če Francozi in Rusi opuste vsako nadaljnjo intervencijo na strani španske vlade v Valenciji.

Madrid, 26. jul. — Postojanka Brunete zapadno od Madrida, ki je v zadnjih dveh dneh trikrat menjala gospodarja, je silnoči po silnem fašističnem protinapadu spet prešla v roke fašistov, toda vladne čete so se uirdile na robu vasi in vrši se boj za ponovno posest te postojanke. Ostale pozicije v bližini so še vedno čvrsto v rokah vladnih čet.

Med tremi fašističnimi letali, ki so bila večeraj sestreljena na tla v teku napadov na Brunete, je bilo tudi najnovejša nemško letalo modela Dornier s dvema motorjema in tremi močmi. Ujeta trojica Nemcev, od katere je eden težko ranjen, je povedala, da spada k rednim vojaškim letalcem Hitlerjeve armade. Letalo je prišlo v Španijo po zraku preko Francije. Dornierjeva letala so v eksperimentalni grupi in poslana so bila v Španijo, da bodo tamka preizkušena.

Barcelona, 26. jul. — Okrog 65 prebivalcev je bilo ubitih in 150 ranjenih, ko je osem fašističnih letal večeraj zjutraj bombardiralo Barcelono. Napad je trajal eno uro in letalci, ki so se spuščali nizko, so tudi streljali iz strojnica na bežeče ljudi v mestu. Letalci so prišli nad mesto s morja, vsekakor z otoka Majorke, kjer imajo Mussolinijevi Italijani vojaško in mornarično bazo.

Novodealovci agiterajo za amendment

Predlogi za izpremembo ustave glede kontrole sodišč

Washington, D. C., 26. jul. — Zdaj, ko je Rooseveltov načrt za reformiranje federalnega vrhovnega sodišča pokopan v senatu, so nekateri novodealški demokrati v nižji kongresni zbornici začeli agitirati za amandirane ustave v ta namen. Kongresnik Martin Dies iz Teksasa je povedal poročevalcem v soboto, da ima predlog za amendment in skušal bi pridobiti kongres zanj še v tem zasedanju.

Diesov amendment določa, da kongres lahko s dvetretjinsko večino ovrže vsak odlok vrhovnega sodišča glede razveljavljanja tega ali onega zakona. Dies je mnenja, da senat bo primoran sklepati o amendmentu, če ga nižja zbornica sprejme. Kaj misli predsednik Roosevelt o tem amendmentu ali o amandiranju ustave sploh z ozirom na vrhovno sodišče, še ni znano. Zadržno zimo je rekel, da je proces amandiranja ustave zelo počasen.

Slika kaže oddelek v veliki newyorški pralnici, kjer je unija pralniških delavcev začela organizacijsko kampanjo.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT... GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKEGA... PROSVETA... MEMBERS OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke

Poročilo z zapada... Puyallup, Wash.—Iz zelenega Washingtona se le redkokdaj kdo oglasi v Prosveti.

Nadalje naj tudi sporočim, da se Slovani, živeti v zelenem Washingtonu, tudi precej kosamo z različnimi priveditvami in zabavami.

Dne 14. avgusta pa priredi veliko veseliko klub Slavic Farmers and Citizens of King County v dvorani Krain.

Iz stare domovine ga iščejo... Cleveland, Ohio.—V Ameriki je še precej naših starih naseljencev, ki se ne brigajo, kaj bo z njimi jutri.

Ameriško viteštvo in križarstvo... Ko je Don Kihot zajezdil-konja in odjedil na vojno, je našel "sovražnika" v čredi ovac in mlinih na veter.

prva cesta severno od St. Clair ave. Oglasil sem se na omenjenem naslovu in sem se spomnil, da je to baš tista hiša, kjer sem se prvič oglasil pri Louisu Jaluvcu leta 1906.

Oglasil sem se pri Josephu Metliki. Obvestil sem bil tudi Mary Silo, na katero je bilo pisano naslovljeno, naj tudi ona tam poizveduje.

Povemo vam, da je takih zapuščenih rojakov še precej med nami v Ameriki. Frank Barbič, 19511 Muskoka ave., Cleveland, Ohio.

Kadar se utrga oblak... Elm Grove, W. Va.—Sicer je že malo pozno, ker pa še ni bilo o stvari, ki jo bom opisal.

Bilo je dne 10. julija. Okrog petih popoldne se je naenkrat stemnilo in v oblakih se je pripravljala revolucija narave.

Ko je ploha ponehala, sva s Frankom Kosom hotela obiskati Jožeta Matosa na drugi strani potoka (Overbrook), toda predno sva prišla do mosta, jo je primahal br. Kraševac.

Cim sva prišla do mosta, sva videla na lastne oči, kaj je narava naredila. Mali, neznatni

Šerifski deputij v Alcoaju, Tenn., kjer so bili stavkarji pri Aluminij Co. of America napadeni.

potok je gnal tako visoke valove, da bi delali čast Atlantskemu oceanu, ki je bil leta 1908 tudi dokaj divji, ko sem se vračal v domovino iz Amerike—v Žiri, mojih spominov najboljši kraj.

Da se vrnem nazaj k tej vremenski katastrofi, ki jo je povzročil vihar in pa oblak, ki se je utrgal. S Kosom sva vso noč do belega dne v nedeljo, 11. julija, pomagala br. Jožetu Matosu čistiti blato in drugo navlako iz njegove hiše in trgovine.

Uradno so ocenili skupno škodo na okrog \$500,000, ker pa je po mojem mnenju precej površno. Resnične škode bo gotovo več kot en milijon dolarjev.

Gornje poročilo naj bo tudi v pojasnilo Pineyforčanom, posebno Francetu Završniku, zakaj se nam ni bilo mogoče udeležiti njihovega piknika dne 11. julija.

Piknik kluba SDD... Detroit, Mich.—Ženski oziroma gospodinjinski klub Slovenskega delavskega doma priredi piknik v nedeljo, dne 8. avgusta, na Hrvatovi fermi, West Warren in Gulley rd.

nik v nedeljo, dne 8. avgusta, na Hrvatovi fermi, West Warren in Gulley rd. To je na prostoru, ki se vsem dopade, ker je lep in primeren za take zabave.

Uljudno vabimo vso našo javnost, tako tudi vse klube in klub SND. Pridite vsi, stari in mladi. Na veselo svidenje na našem pikniku v nedeljo 8. avgusta!

Skupni piknik... Ambridge, Pa.—V teh razburkanih kritičnih časih vidimo samo lakomnost mogotcev, ki grabijo še večje premoženje in velesile stremijo po večjem ozemlju.

Gotovo si vsaka oseba in vsaka družina želi malo oddiha v tej vročini in kakem prijetnem gozdu, in hladu in senc velikega drevja.

Bankirji vračajo posojila federalni vladi... Washington, D. C.—Da ameriške banke propevajo, kaže poročilo, ki ga je pravkar objavila vladna korporacija za rekonstrukcijo financ.

Eksplozija municije v Jugoslaviji... Kragujevac, Srbija, 26. jul.—Pri razstrelbi municije v skladišču v bližnji Stragari je bila ena oseba ubita in 40 ranjenih.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Tedenski odmevi

Anton Garden... Krivda ruskih generalov... Od vseh "pojasnil" o krivdi osmih generalov, katere je Stalinov režim pred dnevi postavil ob zid radi "veleizdajne" (Anglija) lista "News Chronicle", ki nesel od svojega moskovskega poročila baje bazira na Stalinovem mrdumu, s katerim je pomiril češki in generalni štab, ki sta bila radi vojaških sovjeti zelo razburjena valed dogodski armadi. Poročevalec "News Chronicle" "Na podlagi Stalinovega memoranda hačevski in ostali generali niso bili obtoženi v nekaknem nizkotnem (vulgarnem) sodnem postopku, ampak so bili razglaseni za zveržene sovražnike za denar; sploh nobenih vojaških tajnosti kot jih navačajemo.

Oni so hoteli, da bi se Nemčija za vojno z drugimi kapitalističnimi državami pa naj bi ostala izven konflikta, kar bi bile kapitalistične vlade tako valed vojne in njih delavstvo v volti pričela marširati rdeča armada in uspešno komunistično človeško družbo.

Verodostojnost tega poročila ali "podpirja tudi izjava nekakega češoslovanskega generala, ki je po eksekuciji zadovoljno deklor je poročal Chicago Daily News, "Rusija iznebila generalov, ki so kdaj imeli z nemško armado."

Da je imel Tuhačevski in drugi eksekutori stike z "nemškimi agenti in generaloma, ki je bila sovjetska Rusija weimarske republike pač edina pri Nemčiji v Evropi. Nobena tajnost ni, da je bil Nemčija vezbala oficirje v Rusiji, v smislu versajske pogodbe doma in stizen omejenega števila. Tudi je možno, stiki trajali tudi po prihodu Hitlerja in Stalinov režim ves čas tudi v gospostvu in političnih stikih s Hitlerjevimi režijski in Mussolinijevim?

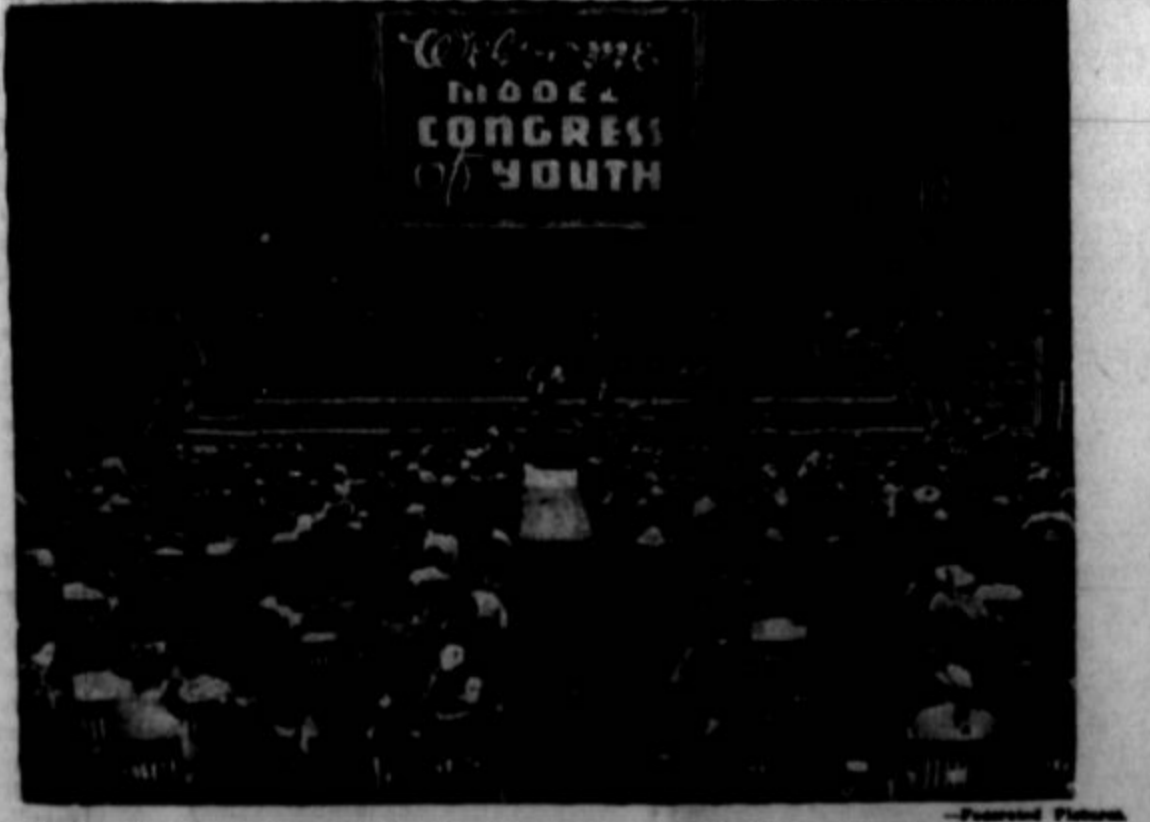
Enakega mišljenja je tudi mnogo tuzemskih delavcev po vseh deželah, tud markisatov, ki odklanjajo proletarsko diktaturo in ruski model. Mogoče je, da so ti nazorji zmotni in da je Stalin v pravem duhu obstoju sovjetske Rusije zahteva sode z buržvaznimi državami na vsej črti in diranje tudi starih boljševikov.

Toda je dvomljivo, da bo zgodovina Stalinov gotov pa sem, da ne bo opravil Stalinovega terorizma in eksekucij, bodi pri ali mladih socialistov, boljševikov in Klatov. Tudi sem gotov, da ni v nobeni niti v Rusiji, mogoče graditi socializma niti v zapiranjem, preganjanjem in streljanjem delavcev, ki se slučajno ne strinjajo s vladajočo skupino ali kliko.

Nič čudnega ni, ako prihajajo iz Rusije ročila o zastajanju produkcije v tej ali tisti državi. Ze navadni razum uč človeka terorizem slaba incentive za kreativno delo bodisi pri fizičnem delu ali pa na odgojnih pozicijah, in to posebno še tam, kjer je zem obrnjen proti lastnim vrstam, kakor na žalost slučaj danes v Rusiji.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete z dne 27. julija 1917.)... Domače vesti. Rojak John Majhen, da Kočevja, se je v Chicagu v samomorilnem menu obstreljal in nevarno ranil v prsi. dan je umrl v bolnišnici.

Prizor ob otvoritvi prve seje na kongresu ameriške mladine v Milwaukeeju, Wis.

Vesti iz Jugoslavije

ORGANE ŽRO DELAVCEM KRUH IZ ŽEPOV

"Jugobruna" iz Kranja pred sodiščem: Razprave v pravnih delovnih zaupnikih proti "Jugobruni" radi njihovega odpušča na razkrile nezasišane razprave pri tem podjetju.

Na 9. in 10. t. m. so se vršile razprave v pravnih delovnih zaupnikih, ki jih je ustanovila "Jugobruna" takoj po odpuščenju. Na teh razpravah pa se pred sodiščem razgalilo vse, kar je bilo skrivano v delovnih zaupnikih. Na predstavitvi pred sodiščem so razpravljali o vsebini kolektivne pogodbe z dne 1. septembra 1935.

Izpovedbe prič

Izpovedbe zaslišanih prič iz Kranja, ki so delovali v "Jugobruni" pred sodiščem, so razpravljali o vsebini kolektivne pogodbe z dne 1. septembra 1935. Na predstavitvi pred sodiščem so razpravljali o vsebini kolektivne pogodbe z dne 1. septembra 1935.

IZ JULIJSKE KRAJINE

Obojba tržaškega antifašista: Kratko smo že poročali o Tržačanu, 37-letnemu Dantaju Serpanu. Lani se je po 15 letih, ki jih je preživel v Rusiji, vrnil nazaj v Italijo, že na meji pri Trbižu so ga aretirali in nato postavili pred sodišče zaradi umora fašista Pasquala Napolitana, ki ga je po ugotovitvah preiskovalnih oblasti izvršil v Trstu meseca maja l. 1921.

Proces se je vršil 8. jul. pred tržaškimi porotnim sodiščem. Serpo je izpovedal, da je pripadal socialistični stranki. Dogodka samega se je le malo spominjal. Izjavil je, da je v splošnem spopadu s fašisti streljal tudi on, da pa se ne zaveda, da bi bil Napolitana ustrelil. Takrat pa ga je popadel strah in je zbežal preko Dunaja v Rusijo. Živel je nekaj let v Odesi. Ker pa se ni hotel vpisati v komunistično stranko, so ga obsodili na pet let ječe zaradi propagande proti komunizmu, nato je moral še tri leta v Sibirijo, odkoder pa je lani zbežal. Priče se prav tako niso mogle spomniti podrobnosti dogodka in so se sklicevale na svoje nekdanje izpovedi.

Drobne novice

Novi grobovi. Prvi teden v juliju so umrli v Gorici 65-letna Marija Devetak, 55 let stara Neža Pertovt, 75-letni Ivan Colja, 51-letni Alojz Lisjak in 38 let stari Josip Markovič, v Tolminu Jakob Leban v starosti 85 let, v Trstu 50-letna Marija Mlakar, Josipina Plevel, ki je doživela 88 let, 70-letni Josip Vatovec, 32-letna Antonija Furlan, 70-letna Ana Žužek, 61-letni Peter Barut, 76 let stari Ivan Gabersič in 68 let stari Peter Sancin. Njih rodbinam naše sožalje.

Iz Španije se vračajo

Zadnje dni se je vrnilo iz Španije v Julijsko krajino več invalidov. Pologoma prihajajo vesti tudi že o prvih Slovincih, ki so padli na španskih frontah, vendar doslej

Agitirajte za Prosveto!

Agitirajte za Prosveto! Agitirajte za Prosveto!

še ni bilo mogoče zbrati podrobnih podatkov o njih.

Na Travniku v Gorici bodo brčkone že letos podrii staro vojašnico tik cerkve. Na tem stavbišču bodo zgradili novi poslopji za pokrajinsko upravo in tehniški zavod.

Na meji sta bila zadnje dni aretirana 21-letni Anton Pavlica iz Kopra in 27-letni Ivan Skočir iz Zatočina, ker sta nameravala zbežati čez mejo. Oddali so ju v zapore goriškega sodišča. 26-letnemu Josipu Peršolji iz Smartnega pri Kojakem pa se je beg čez mejo posrečil. Zato bo sojen v kontumaciji.

Pred goriškim sodiščem se je pred dnevi vršil proces proti 26-letnemu Josipu Rupniku iz Idrije. Fant je pred 2 leti zbežal čez mejo baje za to, da bi mu ne bilo treba v Abesinijo. Pred meseci se je spet vrnil domov, kjer je bil aretiran in izročen sodišču. Dejansko je bil sedaj obsojen na 3 leta robije in 30.000 lir globe.

Po Goriški in Krasu zbiraio ljudje z vso vnamo ostanke granat in drugega streliva ter orožja, ki jih je še zmerom vse polno po tamkajšnjih gmajnah in hostah. V zadnjem času so namreč cene železa, pa tudi drugim kovinam znatno poskočile. Tako plačujejo trgovci baker že po 8 lir za kg, medenino po 4 lire itd. Nabiralec ne strašijo ne neareče, ne prepovedi oblasti. Zaradi nabiranja starih granat je bilo v poslednjih dneh samo v Gorici 13 ljudi obsojenih na zaporno kazen po 6 mesecev in globo po 100 lir.

Openjsko cesto pri Trstu nameravajo v kratkem v bližini obelisk precej razširiti. Lastniki zemljišč ob njej so tržaški občini proti večjim in manjšim odškodninam že odstopili po nekaj metrov svoje zemlje poleg sedanjege cestišča.

Pri Sv. Ivanu v Trstu se je pripetila huda nesreča. 33-letna Antonija Furlanova se je pred dnevi na vse zgodaj odpravila k vodnjaku, da dvigne iz njega več čebrov vode. Na spolkih tleh pa ji je nenadoma spodrsnilo, tako da je omahnila v vodnjak in utonila v njem. Zaradi zgodnje jutranje ure nihče ni opazil nesreče. Ljudje so šele v popoldanskem urah videli v vodnjaku plavajočo truplo, ki so ga nato gasilci dvignili iz globine.

V Bazovici se je pred dnevi ponesrečila 40-letna Margerita Devetakova iz Ljubljane. Z osebnim avtomobilom se je peljala iz Opatije proti Trstu. V Bazovici je na sprednjem kolesu avtomobila počila pnevmatika, tako da se je voz prevrnil. Šofer je po naključju ostal nepoškodovan, Devetakova pa si je zlomila nogo in jo sedaj zdravijo v tržaški bolnišnici.

V Šempasu je zadela kap 68-letnega posestnika Franceta Besednjaka. Ponoč mu je postalo slabo in se je dvignil s postelje, a je v tistem trenutku omahnil na tla in umrl.

Sledečim je goriški prefekt razdelil "rojstvene" nagrade za dvojčke v imenu Mussolinija: Kogej Stanislav, Cerknjo; Zuzza Dominik, Smartno pri Kojakem; Kovač Vilijald, Ajdovščina, Sedevič Ivan, Grgar, vsi ti so dobili po 600 lir, Šfiligoj Ivan iz Rihemberga pa je dobil 800 lir.

V Tolminu so aretirali 67 letnega Franca Muniha zaradi posilstva.

Jeklarski stavkarji piketirajo tovarno Republic Steel Corp. v Clevelandu.

Dnevi veselja in žalosti

Vstal je z levo nogo—pravimo o človeku, ki mu gre kakšen dan vse narobe. Vsak pozna iz svoje izkušnje takšne dni. Za srečo so poleg takih mračnih tudi svetli dnevi. Že na vse zgodaj vemo tedaj, da pojde danes vse po sreči, dobre volje smo, pa čeprav nimamo nobenega posebnega razloga za to. Kaj se skriva za temi spremembami v razpoloženju?

Danes vemo, da mnogi ljudje v časih duševne potlosti tudi telesno niso na višku. Takrat obolijo lažje nego sicer in če so še bolni, tedaj se jim bolezen poslabša, možnost nesreč pri delu in na cesti se poveča, za delo nimajo prave volje itd. Te stvari je treba torej vzeti resno. "Mračni dnevi" nikakor niso hrespombno stanje slabe volje, temveč gre za več: za dejstvo, da je tudi človek kakor vse v vesolju podrejen nekemu ritmu, nekemu viškom in depresijam, ki bi jih lahko primerjali s podobnimi dogajanjmi, s katerimi imajo opravka vremensolovci.

Prof. Fliess je postavil posebno teorijo o "periodičnosti" človeškega življenja, ki sicer še ni splošno priznana. Psiholozi so se v zadnjem času vrtno bavili s temi stvarmi. Preiskovali so mnoge ljudi in pri tem se je pokazalo, da obstoje pri vseh poskusnih osebah v resnici določene dobe duševne velenapetosti in potlosti, čeprav so bili presledek med dobami pri različnih ljudeh različni. Tudi intenzivnost teh čustvenih nihanj je različna. Mnogi ljudje so v temnih dneh globoko potrti in v dnevih duševnega viška do lahkomiselnosti razposajeni. Druge, enakomernije narave reagirajo na periode spet manj. Kako daleč se more razviti kakšen višek ali depresija, to zavisi v posrednih primerih od sočasnosti vnanjih življenjskih okoliščin. Perioda predstavlja pač samo določeno dispozicijo, katere učinki so v posrednih primerih različni. Raziskovanja v zadnjem času so pokazala, da znaša najkrajši presledek med dvema depresijama—ki trajata lahko en dan ali več—dva tedna, najdaljši presledek pa znaša kakšnih sedem tednov. Zdi se pa, da dolžina teh presledkov ne ostane za vse življenje enaka. Ameriški raziskovalci pravijo n. pr., da vpliva zakon "pomirjujoče," kajti presledek si pri poročenih ljudeh večji nego pri samcih.

Ker večina ljudi o svojem lastnem življenjskem ritmu ničesar ne ve, hočemo vsaj na kratko omeniti nekatere važnejše razlike. V "svetlih" dneh je človek posebno dobre volje, njegova delavnost je velika, nenadno se odloči za izvršitev stvari, ki jih je morda že cele mesece prelagal. Delo mu gre lahko, pripravljen je za zabave, izlete, sport, krvni pritisk je vsaj pri večini ljudi nekaj višji nego v dnevih potlosti. Baš nasprotno je v temnih dneh in nove raziskave so ugotovile poseben znak za te dni: človek je v takem stanju posebno občutljiv za lahka obolenja, kakor za nahod ali majhne motnje v prebavi. Nekatere osebe dobe s precejšnjo redovitostjo n. pr. vsakih pet tednov majhen nahod in ta prehlad spada, kakor so pokazala opazovanja, v

mnogih primerih v dobo duševne depresije.

Do tu ima znanost še nekakšna trdna tla pod nogami, čeprav je glede življenjskega ritma in njegovega trajanja še dovolj neresenih vprašanj. V področje samega uganjanja in ugank pa se podamo, če se vprašamo za vzroke te nenavadne periodičnosti. Poleg viškov in depresij poidega človeka so nedvomno tudi dnevi, ob katerih je opazovati nenavadno porast števila nesgod in obolenj v določenih področjih. Nezgodna statistika pozna takšne "nesrečne dneve" prav dobro, ko se dogaja navzlic popolnoma normalni prometni gostoti nenormalno mnogo nezgod. V bolnišnicah in umobolnicah poznajo podobno porast smrtnih primerov in ponovnih obolenj pri na videz še na pol ozdravljenih bolnikih. Ne vemo zakaj. Morda gre za sočasnost duševnih depresij mnogih ljudi na isti dan, morda je vreme tu činitelj, ki vse to povzroča. V zadnjem času so poskušali stvar razložiti tudi s spremenljivo delavnostjo sončnih peg, saj vemo, da vplivajo te zelo na podnebne prilike na naši zemlji, na osrednje elektriko itd. Podrobnejšega pa o tem ne vemo.

Nedvomno pa ima tudi določena periodičnost hormonov svojo važno vlogo, saj vemo, da učinkujejo hormoni kot nekakšna "notranja ura" na periodična dogajanja v življenju živali (selitev ptic, začetek in konec zimskega spanja, parjenje itd.). V ostalem moramo domnevati tudi smoter, ki ga veže narava s temi dogajanjmi: periodičnost v razpoloženju ustvarja pogoje za v splošnem zadovoljivo življenje bolj, nego če bi bila delovna zmogljivost in razpoloženje enakomerna. "Ničesar ni težje prenašati nego vrsto dobrih dni," a tudi preveč slabih dni ni koristno. Narava ve dobro, kako pametno je gospodarstvo z nasprotji in z večno ritmično izmenjavo vseh dogajanj in pojavov v vesoljnosti.—(Po razpravi dr. W. Sieverta—kj v Zlaju.)

Kolektivizacija na pohodu v sosednji Mehiki

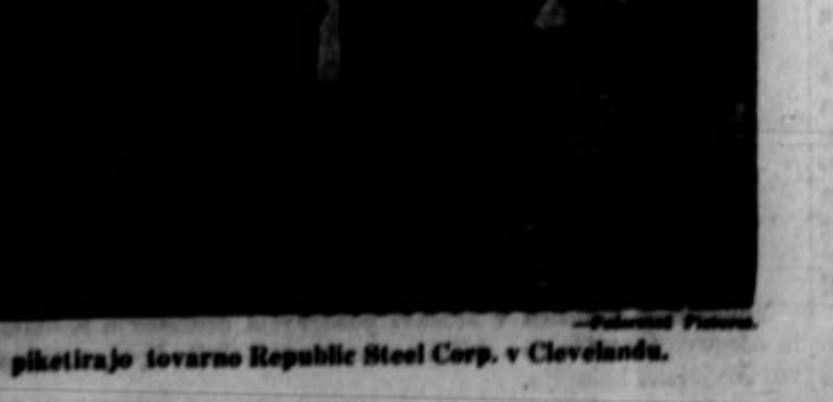
(Nadaljevanje s l. str. 1.)

— je med kmete že razdelila nad 11 milijonov akrov zemlje ali okrog 60% toliko kolikor je v bilo razdeljena med kmete pod vsemi prejšnjimi revolucionarnimi vladami.

Delitev zemlje se pod sedanjo vlado veliko razlikuje od prejšnjega sistema. Prejšnja vlada so jo razdeljevale posameznim kmetom, kar pa položaja ni dosti izboljšalo. Cardenasova vlada se je po oklenila kolektivističnega principa takoj ob nastopu in smotreno ustanovljala "ejidos" ali komunalne kmetije, katerim pomaga tudi s kreditom in agrarnimi izvedenci, ki komunalne kmete podučujejo o umnem gospodarstvu.

V državi Jalisco se je nedavno vršila konvencija komunalnih kmetij, oziroma komunalnih kreditnih zvez. Konvencija je bila v mestu Guadalajari in se je poleg vladnih uradnikov udeležilo 168 delegatov komunalnih kmetij. Razpravljali so o vseh problemih teh kmetij. Služne konvencije se vrše po vseh državah.

Važen stebel teh komunalnih farm je Narodna komunalna kre-

Anna Louise Strong, poročevalka delavskih listov, se razgovarja s španskimi miličniki na madridski fronti.

Farmarji v Kansasu pospravljajo bogat pšenični pridelek. Amerika bo pridelala letos 825.000.000 bušjev pšenice po izjavi poljedelškega urada.

Štirje scottborški črnci oproščeni

Pet drugih zamorcev dobilo od 20 let ječe do smrtne kazni

Decatur, Ala. — Po več ko šestih letih sodnega postopanja proti devetim zamorski fantom, ki so bili obtoženi posilstva dveh belopoltk, Ruby Bates in Victorije Price, je bil prošli petek na tujaknjem sodišču končan tako zvani scottborški proces z oprostitvijo zadnjih štirih žrtev.

Do zaključka obravnave je prišlo, ko je državni tožitelj umaknil obtožbo proti štirim obtožencem, ki so že presedeli nad šest let "preiskovalne" ječe in bili razen enega na prejšnjih obravnavah, katere je razveljavilo zvezno vrhovno sodišče, obsojeni na smrtne kazni.

Oproščeni so bili Olen Montgomery, Willie Robertson, Eugene William in Roy Wright.

Obtožnica glede posilstva je bila umaknjena tudi proti Ozleju Powellu, ko je priznal, da je kriv napada na nekega policaja, ko so ga pred par leti transferirali iz neke ječe v drugo. Za ta napad je zdaj dobil dvajset let ječe, kar je državnega tožitelja toliko "omehčalo", da je umaknil postopanje proti drugim žrtvam.

Liga priporoča zakon za mezde

Sprejet mora biti v sedanjem zasedanju

Washington, D. C. — (FP) — Delavska neustrankarska liga je pričela veliko kampanjo, da izsilijo sprejetje zakonskega načrta minimalne mezde in maksimalnega delovnika v sedanjem zasedanju kongresa. Naznanilo o kampanji je objavil E. L. Oliver, podpredsednik te organizacije.

Liga zahteva revizijo načrta, zvišanje minimalne mezde na 60 centov na uro in skrajšanje delovnega tedna na 35 ur. Priporočilo senatnega odesaka za delo, ki je že odobril zakonski osnutek, je, da plača ne sme biti manj ko 40 centov na uro in delovni teden ne več ko 40 ur. Po mnenju Oliverja je ta mezdni standard preizek in delovni teden predolg.

Vsi člani lige kakor tudi člani unij, ki so pridružene ligi, so bili mobilizirani za kampanjo. V te organizacije so včlanjene tudi Ameriške delavske federacije in Odbora za industrijsko organizacijo.

Oliver je v svoji izjavi, v kateri je naznanil pričetek kampanje, tudi posvaril kongresnike in senatorje, ki vodijo opozicijo proti mezdnemu načrtu, da jih smatra za nasprotnike delavskih interesov in da jih bo razgalil kot take, če bodo ponovno kandidirali pri volitvah l. 1938.

Norman Thomas govori nocoj po radiu

Chicago. — Nocoj (v torek) ob 9:45 bo govoril Norman Thomas po radijskem omrežju NBC o vprašanju, kdo je odgovoren za nasilje. V Chicagu bo njegov govor oddajala radiopostaja WENR.

Trije drugi obtoženci so dobili pri tej obravnavi, že četrti, težke kazni. Clarence Norris je bil obsojen na smrt—že tretjič. Andy Wright je dobil 99 let ječe—prej je bil še dvakrat obsojen na smrt. Heywood Patterson je dobil 75 let ječe — prej je bil trikrat obsojen na smrt.

Ruby Bates je po prvi obravnavi pred več leti priznala, da ni bila posiljena, kakor tudi ne Victoria Price, toda slednja je vstrajala pri prvotni trditvi. Obramba bo vzela priziv na vrhovno sodišče.

Liga priporoča zakon za mezde

Sprejet mora biti v sedanjem zasedanju

Washington, D. C. — (FP) — Delavska neustrankarska liga je pričela veliko kampanjo, da izsilijo sprejetje zakonskega načrta minimalne mezde in maksimalnega delovnika v sedanjem zasedanju kongresa. Naznanilo o kampanji je objavil E. L. Oliver, podpredsednik te organizacije.

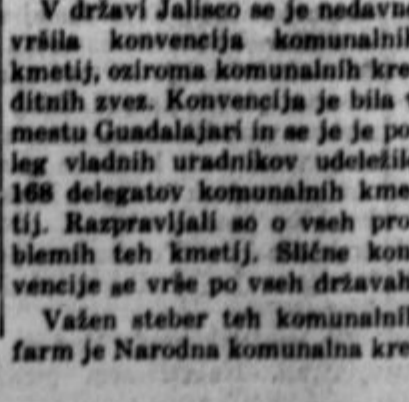
Liga zahteva revizijo načrta, zvišanje minimalne mezde na 60 centov na uro in skrajšanje delovnega tedna na 35 ur. Priporočilo senatnega odesaka za delo, ki je že odobril zakonski osnutek, je, da plača ne sme biti manj ko 40 centov na uro in delovni teden ne več ko 40 ur. Po mnenju Oliverja je ta mezdni standard preizek in delovni teden predolg.

Vsi člani lige kakor tudi člani unij, ki so pridružene ligi, so bili mobilizirani za kampanjo. V te organizacije so včlanjene tudi Ameriške delavske federacije in Odbora za industrijsko organizacijo.

Oliver je v svoji izjavi, v kateri je naznanil pričetek kampanje, tudi posvaril kongresnike in senatorje, ki vodijo opozicijo proti mezdnemu načrtu, da jih smatra za nasprotnike delavskih interesov in da jih bo razgalil kot take, če bodo ponovno kandidirali pri volitvah l. 1938.

Norman Thomas govori nocoj po radiu

Chicago. — Nocoj (v torek) ob 9:45 bo govoril Norman Thomas po radijskem omrežju NBC o vprašanju, kdo je odgovoren za nasilje. V Chicagu bo njegov govor oddajala radiopostaja WENR.

Anna Louise Strong, poročevalka delavskih listov, se razgovarja s španskimi miličniki na madridski fronti.

